

(1913 – 2004)

TEVFİK GÜL

TEVFİK GÜL Ağabey, 1913 Isparta/Sav köyü doğumludur. Külliyyatta isimleri çok geçen Sav kahramanı Hafız Mehmet Gül'ün oğlu, Mustafa Gül ve Ali Gül'ün yeğenidir. Risale-i Nurlar Sav köyü Merkez Camii/Dalboyunoğlu Camii/ imam hatibi Hacı Hafız Mehmet Avşar vasıtasıyla girmiş. Tevfik Gül Ağabey işte bu camide 25 sene müezzinlik yapmış ve oradan emekli olmuştur... On senesi merhum Hacı Hafız ağabeyden sonra imam olan -babasıyla aynı adlı- oğlu Mehmed Avşar'a, 15 senesi de ahfadına yani torunu Ahmed Avşar'a müezzinlik yaparak geçmiştir. Baba, oğul ve torunun kabirleri Merkez Camiinin penceresinin hemen altında yan yanadır.

Tevfik Ağabey çok müdakkik ve belâgat sahibi bir nur talebesi... Kendisini, tanıştığımız 1995 senesinden beri hemen her sene ziyaret ettik. Tevfik ağabeyimiz 30 Nisan 2004 tarihinde vefat etti ve Sav kabristanına defnedildi. Muhtelif tarihlerde anlattığı çok kıymetli hatıralarını kaydettik:

ÜSTAD BARLA'YA GELDİĞİNDE ÇOCUKTUM

“Biz Üstad'ın şahsını görmeden ittiba ettik. Malum Şark'taki Şeyh Said Hadisesi'nden sonra Üstad'ımızı Burdur'a nefyediyorlar. Burdur'da fazla kalmadı. Yine hükümetin isteğiyle Isparta'ya sürgüne gönderiliyor. Isparta'da Üstad'ımıza çok sahip çıkanlar oluyor. Ben o zaman daha çocuktum. Babamlardan işitiyordum. Isparta'da bir müddet kaldıktan sonra, bu sefer Barla'ya nefyediliyor. O zamanlar Barla ücra bir yer... Eskiden orada yaşayan Rumları sürmüşler, yerlerine muhacirleri getirmişler...

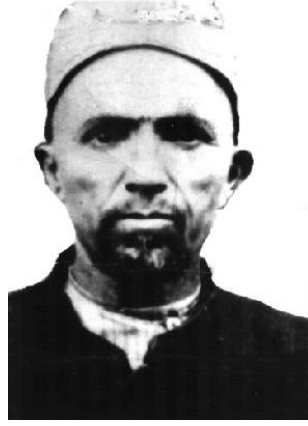
“Üstad Barla'ya yerleşince, karakoldan sıkı takibe aldıkları halde, başta Muhacir Hafız Ahmet, Mübarek Süleyman, Sıddık Süleyman, Şamlı Hafız Tevfik, Lütfi'ler, Mustafa'lar, Hacı Bahri'ler sahip çıkmışlar. Bunlar Üstad'ın Barla'da telif talebeleri... Malum (1935) Eskişehir Mahkemesine kadar Üstad'ımız Barla'da sekiz sene kadar kalmış oldu. Sonra Eskişehir'den Kastamonu'ya nefyedildi.

RİSALE-İ NUR'UN SAV'A GİRMESİ HARİKA BİR ŞEKİLDE OLUYOR

“Sav'a Risale-i Nur hizmetini ilk olarak Merkez (Dalboyunoğlu) Camii imamı Hacı Hafız Mehmet Avşar soktu. Babamlar ve bu âlim zatlar, Isparta'da eski medrese usulü Arabî ders almışlardı. Isparta'da Hacı Rıza Efendi diye ehl-i takva bir hocaları vardı, Mimar Sinan Camii'nin de imam hatibi idi, Isparta'da bir de bak-kalı vardı. Sav'dan haftada bir gün merkeple Isparta'ya pazara gidilirdi. Buradan gidenler hem hocaları Hacı Rıza Efendi'yle görüşürler, hem de eşyalarını dükkânına bırakıp işlerini görmeye giderlerdi. İşte bir gün orada Hacı Hafız Efendi bir kitap görüyor, eline alıyor biraz okuyor ve çok güzel bir şey olduğunu anlıyor. Hocasından kitabı okumak için istiyor.

“Hacı Hafız Efendi, kitabı alıp Sav'a geliyor. Yatsı namazını camiinde kıldırdıktan sonra hâlâ muhafaza edilen odasına çekiliyor ve kitabı okumaya başlıyor. Okudukça okuyor, okudukça hoşuna gidiyor. Öyle bir dalıp gidiyor ki, ‘Hay mübarek, ne güzel yazılmış...’ diye takdir ede ede devam ediyor. Gece yarısı birden bir ses geliyor, ‘Hacı Hafız Efendi, ben uzakta değilim Barla'dayım, gelersen görüşürüz’ diyor bu ses... Hoca iyice heyecanlanıyor. Hacı Hafız'ın, gözleri âmâ ihtiyar bir babası vardı, ona bu hadiseyi anlatıyor. Babası da: ‘Git oğlum, benden de selâm söyle, bize dua etsin’ diyor. O sıralarda, ‘Barla'ya bir Hoca gelmiş’ diye duyulmuştu.

“Hacı Hafız Efendi'nin bir atı vardı, binerek Barla'ya varıyor. Acaba nerededir diye bakınırken, orada oynayan çocuklara soruyor. Bakıyor ufacık bir oda, yanında bir mescit... Üstad kapıya çıkıyor, ‘Buyurun Hacı Hafız’ diyor.

Hacı Hafız Mehmed Auşar

‘Fesühbanallah! Bana köyde Hacı Hafız derler, ama nereden bildi benim ismimi. Demek bu mübarek zat boş değil...’ diye düşünüyor. Neyse elini öpüp oturuyor: ‘Hocam benim ihtiyar bir babam var, ondan izin aldım da geldim, size çok selâmı var, sizden dua talep ediyor’ diyor. ‘Hacı Hafız Efendi, sen askerlik yapmadığın için bilmezsin; askerde nöbetçilerin, vazifelilerin yemekleri zayi olmaz, dönünce yemeklerini yerler. Fakat kaçanların, izinsiz çarşıya gidenlerin yemekleri zayi heder olur. Bizim de dua vaktimiz vardır. Seher vaktinde uyanık olursa baban istifade etmiş olur, uyursa duadan mahrum kalır’ diyerek, kendisini hiç tanımadığı halde yine bir keramet gösteriyor.

‘Hocayı Harb-i Umumîde askere almamışlar. Yaşlı başlı adamlar gittiği halde hocayı almamışlar. Hoca içinden tekrar hayretle, ‘Nereden bildi benim askere gitmediğimi’ diye düşünmeye başlıyor. Neyse Üstad eserlerden veriyor. Hacı Hafız risaleleri Sav’a getiriyor, oradan babamgillere (Gül Ailesine) sirayet ediyor...

BİN KALEMLİ SAV KÖYÜ

‘Üstad’ımızın senalarına mazhar olan Sav’da mübalağasız, tek tük istisnalar dışında herkes Risale-i Nur yazmaya başladı... Kitaplarda bunlar ifade ediliyor:

‘Savlı Marangoz Ahmet diyor ki: Bizim köyümüz, 350 hanedir. İki hoca, bir hacı, üç adamdan başka bütün evlerimize Risaletü’n-Nur girmiştir.

Tevfik Gül Ağabeyin 25 sene müezzinlik yaptığı
Sav Merkez Camii’nde hatıralarını kaydediyoruz 3 Temmuz 1999

‘Kadınlara, kız çocuklarına varıncaya kadar yazıyorlar... Hatta ümmîlerden -40 yaşından yukarı- yazı yazan 10 kadar kardeşimiz vardır.’ (Sikke-i Tasdik-i Gaybî, 46)

‘Maşaallah, barekallah, kalemlerinizin mükemmel çalışmaları devam etmekle beraber tezayüt etmeleri ve hususan Sav’da birden çoğalması... Hacı Hafız’a ve köyüne bin barekallah, bizi fevkalâde mesrur etti.’ (Kastamonu Lâhikası, 16)

‘O zamanlar Isparta havalisinde, erkek kadın, genç ihtiyar binlerce Nur talebesi, hatta Nur dershanesi olan Sav köyü bin kalemle, senelerce Nur Risalelerini yazıp çoğaltıyorlardı.’ (Tarihçe-i Hayat, 164)

‘Hacı Hafız’ın kabri, imamlık yaptığı Merkez Camii’nin arka bahçesinde. Yine çok hizmetleri geçen oğlu Mehmed ve torunu Ahmet ile yan yana yatıyor.’

SAV'DAKİ VAHŞİ ÂDETLER RİSALE-İ NUR SAYESİNDE KALKMIŞTI

“Sav’da çok vahşî âdetler vardı. Ben askere giderken de hâlâ devam ediyordu. Bir buçuk sene sonra 15 günlük izinle köye geldim, bir gördüm ki köyde bambaşka haller olmuş! O içkiler, çalgılar... Hepsi silinmiş gitmiş... Hatta köyde ‘Erbaşı’ diye anılan, risalelerde ‘Efe Şükrü’ diye ismi geçen ki köyde ondan izinsiz düğün bile yapılamazdı; o Efe Şükrü bile islah olduğu gibi, 45 yaşından sonra Kur’an’ı ve risaleleri okuyup yazmayı öğrenmişti. Mesela bakıyordum, o zatlar mescitten çıktuktan sonra babamın (Hafız Mehmed Gül) arkasından birer birer eve geliyorlar, diz çökerek Birinci Lem’a’daki ayetleri zikrediyorlardı. Babam mütemadiyen risale yazıyordu. Ben de Osmanlıcadan mezun olduğum için biliyordum. İlk defa Delâilî’n-Nur’u yazdım. Böylece biz de iştirak etmiş olduk.

“İşte bizim köye bu şekilde giren risaleler yaşlı genç, kadın çocuk, bin kalemle yazılmaya başladı. Üstad Kastamonu’da iken çok kalem yetiştirdi. Risalelerde isimleri vardır. Şükrü Efe’nin kabri Sav kabristanında... Üstad’ımızın mektuplarında bu zattan bahisler var: ‘Bu zamanda Risale-i Nur’a ekmekten ziyade ihtiyaç var ki; çiftçiler, çobanlar, yörük efeler (Haşiye) hacat-ı zaruriyeden ziyade bir hacat-ı zaruriyeyi, Risale-i Nur’un hakaikını görüyorlar. (Haşiye):

Bilhassa Risale-i Nur kahramanlarından Şükrü Efe ve bilhassa dağ kumandanı Çoban Veli’nin ve yörük aşiretlerinden Bahadır Süleyman’ın ve emsalinin gayretlerine işaretir.’ (Kastamonu Lâhikası, 121) ‘Medrese-i Nuriye kahramanlarından Şükrü Efe’nin...’ (Emirdağ Lâhikası-I, 96)

ÜSTAD TASARRUFUNU RÜYALARIMIZDA DEVAM ETTİRİRDİ

“Üstad’tan bir mektup, bir risale geldiğinde önce Hüsrev ağabeye gelir, o da kaç tane lazımsa el yazmasıyla çoğaltırdı. Biz de Sav, Kuleönü gibi yerlerde hemen çoğaltırdık. Çoğaltığımız mektupları Hüsrev ağabeye verirdik. Zarflar hazır. Kimi Eğirdir, kimi Atabey, kimi Isparta gibi muhtelif postanelerden gönderilirdi. Sonra teksir makinesi (1947) geldi, binlerce çoğaltılmaya başlandı. Her ne kadar elektrik yoksa da, elle çevrilse de birden 500 nüsha çıkarırdı. Önce mumlu kâğıda yazılırdı, mürekkebi dökülür ‘trak, trak, trak’ diye çevrilirdi. Önüne 100 tabaka kâğıt koyardık. Makine ekseri amcam İbrahim Gül’ün evinde çalıştı. Başka evlerde de oldu. Amcamın evinin odaları geniştir. Gece yarınlarına kadar kâğıtları odanın içinde harman eder, teksir eder, sayfa numaralarına göre dizer, cildi hazırlardık.

“Bize üç saat uyku kâfi gelirdi. Üstad Sav’a gelir, hemen dönerdi. Sav’da kalmazdı, hiç gecelemedi. Ama manevî tasarrufu devam ederdi. İşte o çalışmalar sırasında Üstad’ımız hep arkadaşları rüyasında ziyaret ve taltif ederdi, manevî tasarrufu devam ederdi. Riya olmasın, çok defa Üstad beni de rüyamda iki elleriyle okşayıp taltif etti. Orada çalışanlar, ‘Bu gece Üstad geldi’ diye birbirimize anlatırdık.

RİSALELER PARÇA PARÇA YAZILDI, SONRA TOPLANDI

“Risaleler Kur’an-ı Azimüşşan’ın ilk hali gibi parça parça idi, sonra toplanırdı... Mesela Üstad, Asâ-yı Mûsâ için taksimü’l-a’malle yazsınlar diye mektup gönderdi. Sonra ciltlensin adı da Asâ-yı Mûsâ olsun diye mektup geldi. Kitaplarda vardır: ‘Kardeşlerim! Asâ-yı Mûsâ mecmuasının yazmasında bir tedbir hatırıma geldi: Taksimü’l-a’mal ile beş-altı zat, aynı kıt’ada her biri bir kısmını yazsın; daha çabuk ve daha kolay olur. Hem usandırmaz, hem -büyüklüğü için- yazmak cesaretini kırmaz.’ (Kastamonu Lâhikası, 133)

“Üstad’tan gelen mektuplardaki istekleri farz gibi tutarlardı o eski talebeler... Babam vefat ettikten sonra Mustafa Gül amcam, Ali Gül amcam ve ben yukarı mahallede; Hacı Hafız, Mustafa Yıldız, Salih Yıldız, Ahmet Altuğ, Süleyman Altuğ aşığı mahallede risaleleri çoğaltırdık.

“O zamanlar lüks lâmbası bile yok. Gaz karneyle... Fakat risalelere intihap edenler sıkıntı çekmezdi. Gece babam Hafız Mehmet Gül’le risale yazardık. Amcam Mustafa Gül teksirin erbabıydı, 500 tane birden basardı. Teksir makinesi çok gizli olarak diğer amcam İbrahim Gül’ün evinde bulunur ve orada baskı yapılırdı.

SAVCI ÜSTAD’IN EŞYALARINI SATTIRDI PARASINI VERMEDİ

“Denizli Homa’da (1943) Beşinci Şua yakalanıyor... Üstad o kadar mahremdir dediği halde yakalanıyor... Nur talebeleri, Isparta hapishanesine toplanıyor. Üstad’ı da Kastamonu’dan getirdiler. Üstad geldiğinde bütün eşyası bir valizde, savcının rızasıyla dışarıda satılıyor. Savcı parayı alıyor, vermiyor. Beraatten sonra Rüştü Çakın parayı alacağım dese de, Üstad: ‘Yok, ben hakkımı helâl ettim, mahşerde o bedbaht gelsin de hakkımı alayım diye güneşin altında bekleyemem’ diye mâni oluyor.

“Buradan Sav köyünden, Denizli’de hapistekilere evde ne varsa tarhana, bulgur, pekmez, soğan, fasulye götürürdük. Hapishane müdürünün odası geniştir. Erzakları orada kontrol ederler, orada beklerdik. Üstad’ımız orada kapının yanı başında ufacık, münferit bir odada idi. Mübarek

Üstad’ımıza çok şey kerametle bildirilirdi. Biz Denizli’de hana indik, eşyalar omzumuzda... Hapishaneye yaklaştığımızda Üstad hemen pencereye çıktı, üst tarafı gözüküyor. Bizi öyle bir iltifatla karşıladı selâmladı ki... Giderken de yine aynı selâmlayarak uğurluyordu. Üstad’la bir keresinde müdürün odasında kucaklaştık.

Tayınat zaten azdı. Üstad bazen tamamen yemeyin, derdi. Kendisi iki günde ekmeğin kenarından az yedi. Afyon hapsi çok daha çetin geçmiş, çok eza cefa çektirmişler...

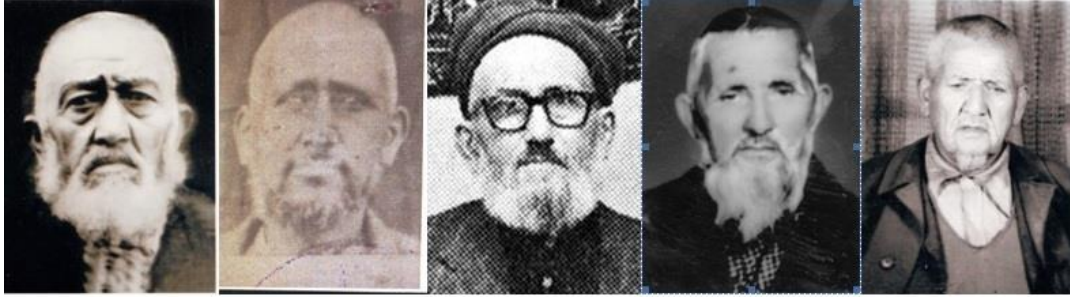
KARDA KIŞTA ÜSTAD'A MEKTUP GÖTÜRDÜK

"Yine bir gün bir mektup geldi. Amcam Mustafa Gül mumlu kâğıda yazıp, teksir makinesinde çoğalttıktan sonra, Üstad'a göndermek istedi. Üstad, Isparta'da Hüsrev Ağabeyin kaldığı evin üst katında kalıyor. (1952 sonları olabilir)

Mevsim kış, çok soğuk var. Her taraf kar, yollarda buz var. Komşu komşuya çıkamıyor. 'Bunları Üstad'a kim götüreceksin?' dedi. 'Ben götürürüm amca!' dedim ve bir kardeşle yola çıktık. Köye (Sav) gelen bir kamyon varmış, onunla gidelim dedik, kamyonu bindik. Fakat hava o kadar soğuk ve buzlu ki, kamyon biraz gittikten sonra kaydı ve yolda kaldı. O gün Üstad'a gidemedik. Ertesi gün çorapları çizme gibi ayağımıza çektik, ayağımızda çarık; o zaman çizme yoktu... Ellerimizde eldiven, kafayı da sardık, yayan olarak Isparta'ya vardık.

"Bizi Hüsrev Ağabey karşıladı, mektupları aldı. Üst kata Üstad'ın yanına çıkmadan biz: 'Ağabey malum ya, buralara kadar gelmişken Üstad'ı ziyaret edelim' dedik. 'Üstad hasta, konuşmuyor' dedi. Biz de: 'Biz konuşuruz, sadece elini öpsek yeter' dedik. 'Peki söyleyeyim, eğer müsaade ederse ziyaret edersiniz' dedi ve yukarı çıktı. Başka kimse yok... Üstad, 'hasta olduğunu, kimseyi kabul edemeyeceğini' söylüyordu. Biz alt kattan hafifçe duyuyorduk. Hüsrev Ağabey, gelenlerin Savlı olduğunu ve hizmet için geldiklerini söyleyince, Üstad hemen kabul etti.

"Üstad'ımız şahsı için gelenleri kabul etmiyordu. Yukarı kata çıktık. Hüsrev Ağabey: 'Üstad'ım, bunlar Sav kahramanları!' diye bizi takdim etti. Üstad Hazretleri bizi ayakta karşıladı. 'Maşaallah, barekallah! Maşaallah, barekallah! Maşaallah, barekallah!' diyerek bizlere iltifatlar etti. (Bu sözleri Tefvik Ağabey güzel ve pürüzsüz sesiyle öyle heyecanlı ve tecvitli söylüyordu ki, bizleri de heyecanlandırıyordu. Ö. Özcan)

Yaş sırasıyla 5 kardeş: Ethem Gül, Hafız Mehmed Gül, Mustafa Gül, Ali Gül, Ahmed Gül

ÜSTAD'IN VAZİFE BAŞINDA APAYRI BİR ŞAHSİYETİ VARDI

"Üstad Şark şivesiyle konuşuyordu. 'Şu risalelerdeki belâgat, yüksek edebiyat ve ifadeler, bu zatın mı?' diye düşünülürdü. Üstad'ımızın vazife başında apayrı bir şahsiyeti vardı. Şark şivesiyle konuşmaya devam etti: 'Hüsrev, bunlar Savlıdır?' Yanımdaki arkadaş, benim Hafız Mehmet'in oğlu olduğumu söyleyince Üstad: 'Hangi Hafız Mehmet'in oğlu?' dedi. Ben: 'Savlı Hafız Mehmet'in oğlu' deyince; 'Ha! Savlı Hafız Mehmet'in oğlu...' Sonra bana: 'Gel gel, gözlerinden öpeyim seni' dedi, çaktı gözlerimden öptü. Arkadaşımı da 'Gel gel, senin de gözlerinden öpeyim' dedi. 'Oturun bakalım' deyip oturttu bizi. 'Babanın makamını biliyor musun?' diye bana sordu. 'Ben ne bileyim Üstad'ım!' dedim. 'Baban Hafız Muhammed, Hafız Muhammed, Hafız Ahmet, onları ismen ecdadıyla beraber duamın içine alıyorum' dedi. Bu üçü burada vefat etmişti. Babam 1943'te Üstad Denizli hapsindeyken vefat etmişti. 'Siz de onlar gibi olmalısınız, onlar az zamanda çok vazife yaptılar, o meratibe yetiştiler, siz de onlar gibi olmalısınız' dedi. Sonra: 'Baban aktapların içindedir. Hafız Ali ve Mehmet Zühtü ile beraber aktap ve kutuplarla bir çizgide geçiyorlar' diyerek, gökyüzünde eliyle şöyle bir yay çizdi.

"Sonra Üstad: 'Kardeşlerim! Bütün âlem-i İslâm, Türkiye'ye bağlıdır. Türkiye Isparta'ya bağlıdır. Isparta Sav'a bağlıdır. Sav, Risale-i Nur'a bağlıdır. Risale-i Nur, Kur'an-ı Azimüşşan'a bağlıdır. Kur'an-ı Azimüşşan da Arş-ı Âlâ'ya bağlıdır' diyerek, bin kalemle yazan Sav'a verdiği ehemmiyeti belirtti. Sonra: 'Bu gelişimde Sav'a gelecektim, fakat Sav köy olması dolayısıyla ziyarete gelecekle, kabul etsem tahammülüm yok, kabul etmesem gücenecekler, hem nazar-ı dikkati celp edecek. Onun için benim gelemediğimi ve selâmımı söyler-siniz. Ben Sav karyesini küçük büyük, avam havas, taşına toprağına dua ediyorum. Ben Sav karyesini Camiü'l-Ezher olarak kabul ediyorum' dedi.

RİSALE-İ NUR'UN BEREKETİNİ GÖZLERİMİZLE GÖRDÜK

“Davras Dağı'nın arkasında Gökdere köyü vardır. Orası meşeliktir. Orada dayım vardı, bir de Abdurrahman vardı. Onlar kış için bir kamyon, sonraları iki kamyon odun ederlerdi. Biz Sav köyü eskiden, 'kesici' yani 'baltacı' idik. O koca meşe kütüklerini kolastıra testeresiyle iki kişi keser, sonra baltalarla parçalar istif ederdik. Üstad pencereden bize bakar, bazen merdiven başına çıkar, yanındaki hizmetçiyle bize 25'er kuruş para gönderirdi.

“O karne ve kıtlık zamanında onun duasının ve Risale-i Nur'un bereket kerametini açıkça gözlerimizle gördük. Hatta bizim misafir için bir odamız vardı. Babam Hafız Mehmet'in misafirleri çok olurdu. Ben askerden yeni geldiğimde kurak bir mevsim oldu. Kaldırdığımız zahireye baktım ki altı ay yetmeyecek bize. Misafir de çok geliyor. Fakat bir şinik bile zahire almadan, senesine yetiştirdi Cenab-ı Allah... O bereketi açıkça gördük.

“Gaz bulunmaz, kuyruğa girip az bir gazyağı alınabilir. Babam inzivada, risale yazıyor. Nereden geldiyse adamın biri bir teneke, biri de bir teneke gaz getirmiş. Ben askerden geldim kimsede gaz yok, baktım babamın iki teneke gazı var. Buna rağmen babam iktisada riayet eder, gündüz talebeleri okutur, gece yazardı. Beş numara kandili olan, şimdiki 40'lık ampul gibidir. Babam üç numara kullanır, kandili yazdığı kâğıdın altına getirir ışık dağılmasın diye... Mesela kat'iyen kibrit bulunmuyor, kuyruğa girenlere ikişer kibrit dağıtıyorlar. Bir gün ben de kuyrukta uzun bekledikten sonra iki tane kibrit alabildim. Babam: 'Hay oğlum, hiç kibrit almasan iki sene yetecek kibritimiz vardı!' demişti. Böyle bereketleri çok gördük...

HAFIZ ALİ'DEN 15 GÜN SONRA BABAM VEFAT ETTİ

“Denizli mahkemesine (1943) bizim Sav köyünden dokuz kişi gitti. Babam gitmedi, hikmeti var derdi. Meğer mahkeme devam ederken burada vefat edecekmiş... Hafız Ali Denizli Hapishanesi'ndeyken, sevk edildiği hastanede vefat etti. On beş gün sonra da babam, üzerine bir ağaç devrilerek Sav'da vefat etti...

“Hafız Ali, babam Hafız Mehmet, Homalı Kara Hafız, 15-20 gün arayla vefat ettiler. Üstad, 'Bunlar bizim bedelimize vefat ettiler' dermiş. Hafız Ali ağabeyin mezarı baştan çok bozukmuş, babamlar sırtında taş taşıyarak yeniden yapmışlar. Babam Hafız Ali'yi çok severdi, adını duyunca gözünden bulgur gibi yaşlar dökülürdü. 15 gün sonra arkasından yanına gitti. Üstad, Risale-i Nur'da bu meseleyle ilgili şöyle der:

“Hakikaten Hafız Ali, Hafız Mehmet ve Mehmet Zühtü'nün vefatları, değil yalnız bize ve Isparta'ya, belki bu memlekete ve âlem-i İslâm'a büyük bir zayıfattır... Benim tarafımdan o Hafız Mehmet'in akrabasını ve mübarek köyünü taziye ediniz. Ben de onu Hafız Ali ve Hafız Zühtü'ye arkadaş edip, üstadlarımla aktap kısmının isimleri içinde o üçünün isimlerini dâhil edip, Hafız Akif'i dahi Asım ve Lütfi'ye arkadaş ettim.” (Şualar, 338)

HAFIZ MEHMET'İN YAZDIĞI RİSALELER

Tevfik Gül Ağabey, aktaplara arkadaş olan babası Hafız Mehmet Gül'ün yazdığı ve 70 seneye yakındır sakladığı kitaplarından iki tanesini hediye etmek lütfunda bulundu. Hem de birisi, Tevfik ağabeyin verdiği bilgiye göre Hafız Mehmet Ağabeyin 1938 senesinde yazdığı ilk kitap olan, acemilik dönemine ait Fihrist Risalesi... Tevfik Ağabey: “Babam o zaman yeni başladığından yazısı düzgün değil, fakat sonraki senelerde yazdığı yazısı güzelleşti” dedi. Ve buna da örnek olarak Dokuzuncu Lem'a'yı hediye etti. Aradaki bariz fark hemen görülüyor.

ÜSTAD SAV'DA HİÇ KALMADI

“Üstad Sav'a geldi mi? Bu soru çok soruluyor... Üstad Isparta'ya geldikten sonra tebdil-i hava için çıkar buraya gelir, Eğirdir'e giderdi. Hatta Eğirdir'de ev kiralamıştı... Bazen buraya gelir, talebeleri cip kiralar gelirdi. Geldiğinde hemen duyulur, 'Üstad gelmiş! Üstad gelmiş!' diye herkes elini öpmeye koşardı. Üstad birkaç kelime konuşur, ayrılırdı. Zaten devamlı takip edilirdi. Bir keresine Hacı Hafız'ın Hafidi (torunu) diye risalelerde adı geçen Ahmet'in üç katlı evinin en üst katına çıktı. Biz orayı dersane yapmıştık, orada toplandık. Üstad orada kapının ağzında hemen şöyle bir odalara baktı, hemen ayrıldı. İşte orada risaleleri Sav'a sokan Hacı Hafız Efendi için: 'Hacı Hafız evliyadır' dedi. Yani bir eve girip de oturması, Sav'da gecelemeesi yoktur. Üstad Sav'ın yanından şimdi Antalya yolunun geçtiği yerlere gider, tefekkür ederdi.

ÜSTAD BULUTLARIN ARASINDA İDİ

“Barlalı Şamlı Hafız Tevfik, Üstad'ın serkâtibi idi. O kadar seri yazardı ki, yazarken başka yerlere bakabilirdi. Telif anında Üstad'ın kerametlerini çok görmüş. Üstad onu kendine ve hizmetine bağlamak için olsa gerek, telif anında bazen Üstad'ı heybetli, şecaatli, bazen de küçülüp gider görürmüş. Artık mana cihetiyle mi bilmiyorum... Bazen de: 'Üstad'ım sesin az gelmeye başladı, biraz pek söyleyen olmaz mı?' dermiş. Bize: 'Üstad'ın sesini duyuyorum, fakat kendisini göremiyordum, sonra başımı kaldırıp bir baktığımda bulutların arasında gördüm Üstad'ı!' diye anlatırdı.

“Şamlı Hafız Tefrik, Denizli hapsinden sonra buraya Sav’a gelmişti, hatta Isparta’dan yürüyerek beraber gelmiştik. Bu hatıraları bana anlatmıştı. Amcam Ali Gül onun hapisane arkadaşıydı. Bizim evle amcamın evi bir blokta. Amcama ziyarete, Isparta’dan yürüyerek konuşa konuşa beraber gelmiştik. O benden yaşlı olduğundan yoruluyordu; hemen diz çöker, bana ‘Sen de diz çök, dinlen’ derdi. Bayram Ağabeyler hapis-
teyken Üstad’a hizmet eden, Bozanönü’nden Şaban Akdağ kardeş de bu hatıralardan anlatır.

MERKEZ CAMİİ VEYA DALBOYUNOĞLU CAMİİ

“Sav’ın girişindeki bu caminin adı Merkez Camii veya Dalboyunoğlu Camii’dir. Tarihi yok, ama çok eski bir camidir. Bunun bize kadar gelen hikâyesi şöyle: Eskiden fakirlik olduğundan kış gününde Aydın’a kadar çalışmaya gidiyorlar, sıcaklarda tekrar geri dönüyorlar. Bu ‘Dalboyunoğlu’ denilen zat, orada sıtmaya tutulmuş, çalışmamış... Hiç para kazanamadan hasta, zayıf, perişan bir şekilde geri geliyor... Utandığından köye gündüz girememiş, bir harimin [evlerin önündeki bahçe] kenarında karanlık çökünceye kadar oturmuş, beklemiş. Bir taraftan da üzerindeki bitleri bir taşın üzerinde öldürmeye başlamış. Sonra bakmış, taş kıpkırmızı kan, ‘Bunu gören olursa amma pis adam, derler’ deyip taşı çevirivermiş. Bakmış taşın altında bir ‘küp’, bir avuç alıp evine geliyor. Ailesiyle tekrar dönüp kalan hazineyi de alıyorlar. Adam zengin olmuş. Bir hamam yaptırmış, bu camiyi yaptırmış. O zaman üstü toprakmış bu caminin... Sonra kendisi evkafa [vakıflar] kaydettirmiş...

“ÜSTAD, KABRİNİ BİZZAT KENDİSİ KALDIRDI”

“Bana Üstad’ın kabrini soruyorlar... Ben de ‘Lâhikaları okuyun’ diyorum. Mevlâna hazretlerinin türbesini ne hale getirdiler... Para kazanıyorlar. İmam-ı Ali’nin (r.a.) güya Necef’te kabrini ne hale soktular. Kadınlar parmaklıklardan uzanıp, ‘Ya Ali! Kurtar bizi...’ diye bağrışıyorlar şimdi. Üstad’ın kabri Urfa’da iken, günde 500 kişi ziyarete geliyordu. Gürsel hükümeti alelacele Üstad’ın kardeşi Abdülme-
cit’e dilekçe yazdırdı. Fakat aslında Üstad bizzat kendisi kaldırdı kabrini... Bayram Yüksel kardeş sor-
duklarında: ‘Kabrini yerini kaç kere değiştirdim ben, Üstad’ın vasiyetini okuyun’ derdi.”